

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I.

At trænge til Bunds i alle de talrige og højst komplicerede Faktorer, der bestemmer Prisniveauet, endstige beherske disse Faktorer, anser Regeringen for at være en for Lovgivningen uløselig Opgave. Derfor kan man ikke følge de Veje, som de tidligere Forslag om Priskontrol anviser. Derimod anser Regeringen det for en overkommelig og tilstrækkelig begrænset Opgave for Lovgivningen blot i nogen Grad at dæmme op for den haardhændede og hensynsløse Forfølgelse af den enkelte, som, under Form af Boycotning og andre Tvangsmidler, udøves, navnlig af store Organisationer, og som tilsigter at hemme den frie Konkurrence, tenderer mod Monopolet, og som derfor alvorlig truer den Erhvervsfrihed, som vor Grundlov (§ 81) og den derpaa byggede Næringslov har søgt at tilsikre Borgerne. Ligeledes formener man, at det fremtidigt klart og bestemt maa slaas fast, at Samfundets Retsorden og Domstole ikke under nogen Form skal yde sin Medvirking til at fremme saadanne kollektive Aftaler, der har til Hensigt at hemme, indskrænke eller ophæve den ved Grundloven og Næringsloven tilsikrede Erhvervsfrihed. Hertil sigter nærværende Forslags Bestemmelser.

II.

Til Lovforslagets enkelte Bestemmelser.

Til § 1.

Det er ikke Hensigten ved denne Paragraf at søge alle kollektive Aftaler ramt. Der findes i det moderne Erhvervs- liv mangfoldige kollektive Aftaler, der har meget anerkendelsesværdige Formaal, og som det vilde være urimeligt at frakende Retsgyldighed. Paragraf 1 rammer kun de særlige kollektive Aftaler, der tilsigter at hemme eller lamme den frie Konkurrence og direkte eller indirekte at tendere mod Monopolet, og som derfor afgjort er i Strid med vor gældende Lovgivnings ledende Grundsætning om Næringsfrihed.

Til § 2.

Da Domstolene undertiden vil savne den fornødne Sagkundskab, maa denne kunne tilkaldes under saadanne Former, som Dommerne anser for hensigtsmæssige; og man bør ikke binde denne Medvirken ved detaillerede Forskrifter. De Sagkyndige, der her tænkes paa, er navnlig praktiske Forretningsfolk, Teknikere, Socialøkonomer og lignende.

Til § 3.

Som det vil ses, rammer denne Paragraf den her omtalte Forfølgelse uden Hensyn til, om den iværksættes af en Organisation eller et Enkeltforetagende eller Enkeltmand. Et Enkeltforetagende, f. Eks. en omfattende Trust i Aktieselskabets Form, kan jo undertiden være mægtigere end en Organisation.

Da det her kan dreje sig om meget kapitalstærke Aktieselskaber: Truster, Karteller og omfattende Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer, vil vor Lovgivnings sædvanlige Bødesatser ikke slaa til, hvis man effektivt vil ramme disse Magter i Nutidens Erhvervs- liv, naar de anvender Boycotning af den enkelte. Man foreslaar derfor ikke blot Erstatning for Tab forvoldt ved saadan Boycotning, men Fængsel som Straf, og kun under formildende Omstændigheder Bøder, idet det, hvor Talen er om en Organisation, er dennes Bestyrelse, som er ansvarlig.

Til §§ 4 og 5.

Paa det særlige Omraade, hvor vor Lovgivning i Forvejen har tillagt en Gruppe af kollektive Aftaler en vis Retsgyldighed i Arbejdsmiljøets Interesse, bør nærværende Lovgivning selvfølgelig ikke gribe ind. Derimod rammer § 3 enhver Art af Boycotning, være sig af Arbejdsgivere eller Arbejdere paa *Arbejdsstridens* Omraade. Organisationerne og de kollektive Aftaler maa søge deres Tilslutning i Livet ad den fredelige Overtalelses og Agitations Vej og gennem den begrænsede Retsbeskyttelse, som de kan opnaa gennem den faste Voldgiftsret, men bør afholde sig fra enhver Art af Selvtægt, af privat Forfølgelse af de enkelte, der ikke kan opnaa den faste Voldgiftsrets Billigelse.